

Artúr utazása

„Közügy-irat 2020” pályázati mű (alkotta Pazsiczki Imre)

Artúr kissé fáradtan utazott a buszon. Tegnap este sokáig olvasott az ágyban, aminek egyenes következményeként későn aludt el. Szerencsére nem kellett figyelnie semmire, lassan egy évtizede szinte minden reggel ugyanezen az útvonalon utazik be a hivatalba. Fejében még kavarogtak a reggel otthoni történései, az elköszönés a feleségétől és gyermekeitől, de lassan a munkája, az aznapi teendők kezdték birtokba venni gondolatait. Két dologban biztos volt: ma sem kell megváltania és megmentenie a világot (bár a másodikban kissé elbizonytalanodott). Az előbbi 2000 éve minden időre és minden emberre kiterjedően megtörtént, utóbbira pedig ott van John McClane.

Nem, az ő dolga ettől sokkal egyszerűbb. Többnyire óráról órára lebontható napi rutin szerint dolgozott s ez őt nyugalommal töltötte el. Ebben a rendben némi változást csupán a „fejlődés”, a szaktudományos és/vagy technikai újítások hivatali bevezetése okozhat, vagy valamilyen politikai indíttatású szerkezetváltás. Ilyenkor ő és az egész hivatal hangyabolyhoz válik hasonlóvá mindaddig, míg az új dolgok le nem ülepednek, gyakorlattá nem válnak. Mit is válaszolt a kislányának reggel, amikor az megkérdezte, hogy: *„Apa te mit csinálsz a munkahelyeden?”*? Valami olyan tömör, velős választ sikerült kisajtolnia magából, hogy: „teljesítem más emberek kéréseit, segítek nekik abban a dologban, amivel éppen foglalkoznak”. Azt már nem kezdte el magyarázni a lányának, hogy persze van olyan eset is, amikor nem teljesíti más emberek kéréseit, és hogy csak olyan dolgokban segíti őket, amihez a hivatalának a jogszabályok alapján köze van. Nem, a válasza pont elég volt ahhoz, hogy a lánya elkönyvelje; apa egy Hős, de legalábbis egy rendkívüli ember, aki valami nagyon jó dolgot csinál nap mint nap (s mint ilyen, minimum a Galaxis Őrzői közé tartozik). Még anyától is kapott egy elismerő mosolyt, pedig ő nem hivatali munkája miatt tartja hősnek, hanem mert Őt és csak Őt szereti és így együtt, apa és anya a gyermekeiket. (Persze az is sokat dobott apa pozitív megítélésén, hogy 4 hét után végre kicserélte a spájzban a villanykörtét.)

A busz megállt és újabb utasok, köztük diákok szálltak fel. Artúrnak eszébe jutottak diákévei, amikor még ő is, mint a legtöbb fiú katona, orvos vagy katonaorvos szeretett volna lenni, esetleg űrhajós egy messzi-messzi galaxisban. Az iskolában ahová járt jó tanárai voltak, így akár még valóra is válhattak volna álmai, de hamar kiderült, Artúrt más érdekli. Már a gimnáziumban megragadta a paragrafusok, jogszabályok világa, hogy az élet bizonyos

területeit, akár egy ország működését milyen jól kézben lehet tartani a közösségi normák illetően betartatásával. Persze ellenpéldának ott volt az osztályuk, akiknek a negyedik év végére sikerült a házirend minden pontját - kivétel nélkül - áthágniuk. Zalai tanár úr, a hit- és tornatanár igazgató, szavakat nem találván, az öröm könnyeivel küszködve búcsúztatta őket a ballagáson, a hasonlóan felszabadult tanári kar gyűrűjében.

Piros lámpa, erős fékezés. Ez kizökkentette Artúrt a gondolataiból és arra kezdett koncentrálni, hogy pénteken nem hagyott-e valami ügyet folyamatban, ami majd ott várja őt az asztalán. Szerencsére semmi ilyen nem jutott az eszébe. A „trükkös” Józsi bá ügyében már meghozta az elutasító végzést, jó pár órája ráment az „öreg”-re. Azért nevezték el a hivatalban „trükkös”-nek, mert újabb és újabb szófordulatokkal próbálta a kért engedélyt kicsikarni a hatóságtól. Nem értette meg, hogy attól, hogy valami „terápiás célú, rövidtávú állati gyermekszállítás”, és nem kér érte pénzt, attól az még „lovagoltatás” és vonatkoznak rá a lótarás, illetve lovas iskolák jogszabályban előírt szigorú követelményei. A „kalapos” nő kérelmével sem kell már a héten foglalkoznia, aki végül hitelt érdemlően tudta bizonyítani, hogy a szomszéd elpusztult kutyája nem juthatott hozzá az ő gulyásleveséhez és így nem is ehetett belőle (pedig a szomszéd ezt állítja). Az ilyen esetek színesítették Artúr hivatali munkáját, ami egyébként ismétlődő lépésekből, a szükséges hatósági vizsgálatokból és engedélyek kiadásából állt. Artúr eszébe jutottak kedves és kevésbé kedves ügyfelek, nehéz és könnyű esetek. Szerette az embereket és örömmel töltötte el, ha az ő segítségével indulhatott el vagy gyarapodhatott valakinek a gazdasága, társadalmi szerepvállalása vagy vállalkozása. Sok ügyfél megragadt az emlékezetében, például a hentes, akinek Mészáros volt a családi neve, a 72 éves Mari néni, aki állatmenhelyet akart nyitni a feleslegessé váló húsvéti nyulaknak és Tibor a munkanélküli kényszervállalkozó, aki egyetlenegy hiba nélkül adta be kérelmét a büféjére.

Újabb megálló, újabb utasok. Artúr félig szunyókálva megszámlolta az utasokat és arányszámokat képezett mennyi a fiatal, mennyi a férfi és mennyi a nő a buszon lévők közül. A számokat mindig is szerette, talán ezért is bízta rá minden esetben főnöke a statisztikák elkészítését. Ezzel még nem is lett volna baj, azonban számos esetben nem volt szükség Artúr számolási képességeire, mert még a statisztikát kérő felsővezető vagy minisztériumi munkatárs sem mindig tudta, pontosan mire is kíváncsi. A legutóbbi esetre mosolyogva gondolt vissza Artúr, amikor két órán belül kértek az előző fél évre visszamenőleg adatokat úgy, hogy a kért adatot senki nem mérte, rögzítette, és még a rendszerből sem lehetett kinyerni. Itt Artúr bravúros találékonysága, illetve a realitás talaján mozgó képzelőereje

többet ért, mint jó matematikai képességei. A főnök elégedetten és határidőben küldte tovább a hivatalra vonatkozó adatokat a minisztériumnak.

Artúr a főiskola elvégzése után majdnem a Minisztériumban kezdett dolgozni, mivel ott töltötte gyakorlati idejét. Exbarátnője – aki most már a felesége – miatt kezdett el dolgozni a hivatalban, mert így tudták biztosítani a több együtt tölthető időt. Artúr ugyanis tudta magáról, hogy nem vállalkozó szellemű, szereti a kiszámítható dolgokat – főleg a munkaidőt – amolyan igazi hivatalnok típus. Szereti, hogy döntéseihez a szabályok le vannak fektetve, tud és szeret pontosan fogalmazni, ráadásul munkájával a tágabb közösséget szolgálja. Igaz, ezek alapján lehetett volna szállodai vendégfogadási főelőadó (repció), postás vagy akár könyvtáros is.

Az autóbusz beért a városba, még nyolc perc és le kell szállnia a harmadik buszmegállónál. Onnan még öt perc séta a hivatal. Artúr most a főnökére gondolt, aki jelezte még pénteken, hogy humánpolitikai ügyben kell hétfőn találkozniuk. Artúr közel tízéves tapasztalattal tudta, hogy ez éppúgy jelenthet jót és annak teljes ellenkezőjét is, vagyis rosszat. Annak esélyét, hogy a fizetésének emelése miatt hívatja magához a főnöke, Artúr a lottó ötösével megegyezőnek vélte, ezért ezt a gondolatot elhessegette magától. Amióta nem Piroskával, a korábban helyben dolgozó humánossal kellett egyeztetniük a foglalkoztatással kapcsolatos ügyes bajos dolgaikat, minden olyan bonyolulttá vált. Lehet, hogy kollégájával, Fricivel támadt múlt heti nézeteltérése miatt kell raportra mennie? De hiszen az súlytalan dolog volt. Ő már el is felejtette mi volt a vita kiváltó oka, de arra még határozottan emlékezett, hogy eldugta Frici elől a klímaberendezés távirányítóját, hogy ne csinálhasson hűtőkamrát az irodából. Megvan, eszébe jutott. Frici szerint az olyan ügyfél, aki vendégfogadójában 20 °C-on kívánja üzemeltetni a borhűtőt, továbbá csak egyméretű borospoharai vannak, nem kaphat működési engedélyt, mert ezzel vét az emberiség, de legfőképpen a vendégei ellen. Amikor Artúr felvetette, hogy ilyen jogszabály nincs és ez alapján nem lehet megtagadni a működési engedély kiadását, Frici Hamvas Béla 'A bor filozófiája' című művére hivatkozott.

A busz megállt, Artúr elindult a hivatal felé. Már messziről látszott a hivatal impozáns épülete, melynek hivatali jellegéről a bejáratnál várakozó ügyfelek sora is árulkodott. Artúr áthaladt a nyitásra várakozók között, akik közül egyesek rá, mint Félistenre és Megváltóra, míg mások, mint Belzebubra tekintettek. Artúr útközben köszöntötte a portást és kolléganőit, majd felérve az irodába pontosan 7 óra 50 perckor, mint minden nap, bekapcsolta a számítógépét és átfutotta a naptárát. Megérkezett.